

ממתק לישבת

נהנים עם איצי

מוטי: אתה כבר מארגן עם ההכנות לפסח? כבר התחלת?

יוסי: אתה נשמע כמו הדודות שלי! גם הן שואלות כל הזמן אחת את השניה "איפה את אוהזת עם ההכנות לפסח?".

מוטי: אתה אולי חושב שההכנות לפסח קשורות רק לדודות, לאמהות ולשכנות... אבל זה ממש לא נכון.

יוסי: ברור! גם אני תמיד עוזר בבית. כל מה שאומרים לי לעשות, אני עושה.

מוטי: טוב מאוד, תמשיך בזה. אבל יש עוד תחום אחד של הכנות לפסח שבו אתה צריך לא רק "לעשות את מה שאומרים לך", אלא אתה צריך להיות מנהל העבודה! התחום הזה, לא נמצא בדלמי המים והסבון אלא בארון הספרים. כל יהודי צריך להתחיל 30 יום קודם החג, ללמד את הלכות החג. וההלכות האלו הן לא רק למבגרים! כשישנו ילד במשפחה שיודע היטב את ההלכות ויכול להזכיר מה צריך לעשות, זו עזרה גדולה לכל בני הבית.

יוסי: אתה צודק. אמצא לזה זמן במשך היום. ואולי אספיק גם ללמד מראש את ההגדה של פסח. בשנה שעברה הגעתי לליל הסדר מוכן, הכרתי היטב את סדר ההגדה ואת סדר הפעולות של ליל הסדר, וכל ההשתתפות שלי היתה אחרת.

רבי או סוחר? 6

תקציר: באשר היה רבי לוי יצחק מברדיצ'וב אברך צעיר, לאחר שנים בהן היה סמוך על שלחן חותנו, עמד החותן על כך שרבי לוי יצחק עצמו ישלם גם בן בחי' הפסוק. לשם כך שלח אותו לרבי בל'פציג עם צ'רר גדול וכלאי שני סוחרים. בל'פציג, יושב רבי לוי יצחק (עם צ'רר הפסוק) בבית הפרדש, בעוד השנים סבבו בשוק. אך אויה, התברר שהפסוק נעלם, ויש לשוב אל החותן...

וא לשמור על קדושת הגיליון
עריכה: ד. גרנמן
ניקוד ועיצוב: פרלשטיין אירוס: רפי דרוק
משתתפים: מ'ם הרשקוביץ, עוזי קפלון
להזמנות: 073-2480711
יוצא לאור על־ידי: המרכז לעזרי שלוחות
ת"ד 100 כפר חב"ד 6084000 • טל' 03-3731777 • פקס 03-960169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
המשך יבוא

"ממש לא!", התרגז אליצפן. "הן העקר חסר מן הספר! כאן אין שום ספר תורה.. ולא עוד, אלא שפה יש מלחמה בחכמי התורה!"

"הסו!", לחש מישראל בבחילות. "הם מתחילים..."

ברגע זה הגיע הראשון בשורה אל קיר המחסן. כנראה המפקד. "אחת!", קרא בקול נמוך והניף את לפידו פנימה מעבר לקיר, ובלי להתעכב שניה האין בבא אחריו: "קדימה, אחת ואחת!". הלה העיף את שלו והמפקד המשיך בקצב מהיר "אחת ושתיים!"

בתוך עשר שניות השלכו אל תוככי מחסן העצים לא פחות מחמשה-עשר לפידים בוערים והחבורה נסוגה במהירות ונעלמה, בלי לבדק אפילו אם עולה הלהבה מאחוריהם; כל כך היו בטוחים בהצלחתם! אך הנערים על הגג יכלו לראות היטב, כיצד נחתו הלפידים על גזרי העצים ספוגי המים. הם עקבו בנשימה עצורה ובחרדה רבה אחרי כל לפיד ולפיד, ובקשי התאפקו מלפרץ בצוחות גיל, כאשר דעכו הלפידים וכבו בזה אחר זה, נכנעים לרטיבות הרבה. תכנית ההגנה הצליחה! "הודו לה' כי טוב", אמר גדעון בגרון חנוק, "כי הצלחנו להכשיל את תכנית האש הגדולה בקול רוטט. "הלילה יונף רושלים ובערו! מפאן לא תהיה דרד חזרה!"

"לילו כיום יאיר", גחך העוזר. "לפקדתך, גיחזי. מיד אצא לארגן את האנשים", הוסיף ויצא את הבית. ואצבו ה'שן שומע כל מלה... בזכותו הספיקו הילדים להקדים ולהתארגן ולעקב מקרוב אחר נסיון ההצתה.

"רואה הנה, מונבז?", לחש גדעון למונבז ששכב לצדו. "כך נראית בדיוק תהלוכת הכנסת ספר תורה לבית כנסת. כלם צועדים בטור, עם לפידים בוערים..."

תקציר: באישון ליל יוצאים הילדים להקדים תרופה למכה. הם שואבים 'בשרשרת' מים מן הבאר, ומרטיבים כהגן את עצי המחסן הענק..

66 לפידים בוערים

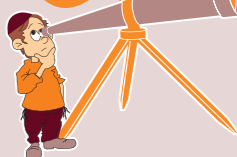
השעה היתה חצות הלילה. בני ורושלים שכבו במטותיהם, ושנים שנת ישירים. איש לא נראה ברחובות. כמעט. גם גדעון וחבריו שכובים היו בשעה זו – אך לא במטותיהם, כי אם על גג המבנה הנטוש שעל יד המחסן, צופים בעינים לטושות אל המחזה הנורא שהתרחש למטה, בסמטה החשוכה המובילה אל מחסן העצים הגדול.

כי לא רק הם היו ערים בשעה זו; שורה ארוכה של אנשים לובשי שחרים – למען לא יבלטו בחשכת הלילה – נעה בדממה בסמטה תחתיהם, איש איש ולפיד בוער בידו. פני האנשים אדמים היו, לאור הלהבות הרוטטות, והם התקדמו במהירות, כשהם מגיבים מבטים חרדים ומינה ושמאלה, לראות אם איש אינו רואה במעשיהם. לא חשבו להציץ כלפי מעלה..

אצבו, הוא שגלה לחבריו כי הלילה בחצות עומדת להתרחש תכנית 'האש הגדולה'. הוא עשה עצמו ישן ושמע כל מלה בשיחה בין אביו לבין עמרי, 'העוזר' לשעבר. "הלילה יהיה האות"... אמר גיחזי, אבא של אצבו, בקול רוטט. "הלילה יונף רושלים ובערו! מפאן לא תהיה דרד חזרה!"

"לילו כיום יאיר", גחך העוזר. "לפקדתך, גיחזי. מיד אצא לארגן את האנשים", הוסיף ויצא את הבית. ואצבו ה'שן שומע כל מלה... בזכותו הספיקו הילדים להקדים ולהתארגן ולעקב מקרוב אחר נסיון ההצתה. "רואה הנה, מונבז?", לחש גדעון למונבז ששכב לצדו. "כך נראית בדיוק תהלוכת הכנסת ספר תורה לבית כנסת. כלם צועדים בטור, עם לפידים בוערים..."

דמות מהפרשה

יונתן בן ענן

בקר אחד, כשהתעוררתי, שמעתי צהלות שמחה מבחוץ. מה זה יכול להיות בשעה כזו? בדרך כלל זה הזמן שאנשים רק מתעוררים ומתחילים ללקט את ה'מן' היורד משמים למזון היום...

יצאתי החוצה בזריזות, וגליתי שהמן שמנצנץ תמיד בטל – מנצנץ הפעם בגונים מיוחדים מאוד! בתוכו היו יהלומים, אבנים טובות ומרגליות בשלל צבעים, שירדו מהעננים כגשם! הבטנו באבנים הנפלאות, ולא זכרנו לשבע: היתה שם אבן אדם אדמה המאירה למרחוק, יהלום שקוף ומבריק, נפך ירקרק וספיר כחלחל... ועוד אבנים מיוחדות רבות, ובהן ה'ישפה' המערכת בגונים רבים! "איזה נס!", התפעלו כלם. "במיוחד עבור המשכן!".

אחר-כך נודעו עוד פרטים על הנס: מתברר שנהר פישון הסובב את ארץ החוילה, גרף כמות גדולה של יהלומים ואבנים טובות מאלו הנמצאים סביבו, המים הפכו לעננים, והעננים הורידו את היהלומים ישירות על בני ישראל במדבר! ואכן, האבנים הטובות נתרמו למשכן, עבור אבני החשן ואבני המלוואים שבכתף האפוד. על האבנים נחקקו שמות שבטי ישראל, וכך היינו כלנו על לבו של הכהן הגדול בכל עת ששרת בבית המקדש.

קוראים בענין

רופא ברפכת

ר' מנדל-ליב חזנוב, בן העירה נזיל שברוסיה, היה יהודי פשוט למדי. ביתו היה פתוח לרוחה, והוא השתדל לטרוח בעצמו סביב אורחיו ולתת להם הרגשה נעימה.

לפרנסתו עסק בחרף ביצור נעלים חמות, ובקוץ סחר בגוג'ריזער מחמצים, שקנה בכמיות ושוקם לערים מרפזיות.

באחד ממסעות העסקים שלו הופיע לפתע כאב חד בבטנו. עברו יום-יומים והכאב התחזק. החליט האיש לנסע לעיר ויטבסק ולקבל תות-דעת מהרופאים. מכיון שכסף לא חסר לו, היתה לו אפשרות להבדק אצל מיטב הרופאים והממחים.

בדקו הרופאים את ר' מנדל-ליב והתיעצו במשתף. לבסוף נאמר לו כי מצבו מסבך. "עליך לעבר נתוח דחוף", אמרו לו הרופאים והוסיפו: "איננו יכולים להבטיח את הצלחתו של נתוח מסבך כזה, שבו הסכונים גדולים מאוד".

לבו של ר' מנדל-ליב נפל בקרבו. הוא שב לאכסניתו שבו, ומחשבות דאגות מלאו את מוחו. יום אחד שמע לפתע קול קורא בשמו. הוא הסתובב וראה מולו כמה מסותר ויטבסק, חסידי חב"ד, מידידיו הטובים.

הם התענינו בשלמו ור' מנדל-ליב ספר להם את דברי הרופאים. החסידים החלו להפציר

מגלים עולם

מי מאתנו לא אוהב לשאת את עיניו לשמים בלילה ולהתבונן בצבא הכוכבים המנצנצים? ידוע כי האסטרונומיה הנה המדע העתיק ביותר בעולם. האסטרונומיה היא חקר גרמי השמים: תנועתם, המבנה, ההתהוות וההתפתחות שלהם. האסטרונומים בימי קדם השתמשו באמצעים פשוטים ומישורים ולכן חלק מהם הגיעו למסקנות לגמרי מטעות.

המצאת הטלסקופ עזרה לבני האדם להתקרב מרחק סביר אל חלק מהכוכבים, לצלם ולחקר אותם ואת מהלכיהם. כמו הרבה המצאות, גם הטלסקופ המצא דרך אגב! אמנים בהולנד שתפקידם היה ללטש עדשות, הכירו את תכונות המשקפים והעדשות המגדילות ופתחו את הטלסקופ כדי להשתמש בו לראיה מרחוק בהגדלה. בתחלה, לא שמש הטלסקופ להתבוננות בשמים, רק מאחר יותר קבל הטלסקופ את יעודו העקרי, ועל כך בשבוע הבא.

בו לנסע לליובאוויטש ולבקש את ברפת הרבי הרש"ב (רבי שלום-דובער) מליובאוויטש. ר' מנדל-ליב לא הרגל בדברים כגון אלו, ונסה לדחותם, אך החסידים דחקו בו. "הנסיעה מויטבסק לליובאוויטש קצרה במיוחד, רק ששים קילומטר", האיצו בו. לבסוף נעתר ונסע לליובאוויטש.

ר' מנדל-ליב עמד לפני הרבי, שטח את מצבו ואת הממצאים החמורים, ובקש עצה וברכה. הרבי הביט בו בעינים טובות

וכאלו התעלם ממשאלתו. תחת זאת החל לחקרו על עסוקיו בויטבסק.

האיש החל לתהות למשמע השאלה. איזה ערך יש לעסקים כאשר מדבר בשאלת חיים. הוא ענה לרבי כי בא לעיר לצורך בדיקות רפואיות, ואגב זאת עסק בסגירת חשבונות ובגביית חובות מסוחרים. בהתמרמרות הוסיף כי אולי עסקי מסחרו עתה יוכלו להועיל רק לאשתו ולילדיו...

הרבי לא הגיב. לרגעים אחדים שקע בהרהורים, ולאחר מכן אמר: "עליך לחזר לביתך, להרחיב את עסקיך ולפתחם. ואשר לנסיעה, קנה לך פרטיס במחלקה הראשונה ברפכת, והשם יהיה בעזרך". ר' מנדל-ליב הבין שבזה הסתיימה ה'יחידות', נפרד מהרבי ויצא מן החדר.

ספקות רבים עלו במוחו באשר לתועלת הנסיעה והפגישה עם הרבי. הוא לא הבין כלל את כונתו של הרבי ומה רצה ממנו. החסידים שעמדו בחוץ נסו לדובבו, והוא שתף אותם

בחסר חשק במה שנאמר לו, אך הבעת פניו העידה על ספקנות רבה.

החסידים החלו לגער בו: "הלוא אין לך ברכה גדולה מזו! הרבי הבטיחך שתאריך ימים ואף עסקיך יתפתחו וישגשגו... אך עתה אין פנאי לדבורים, הרבי אמר לקנות פרטיס במחלקה הראשונה ועליך למהר"...

אמונת החסידים עונדה אותו מעט. החסידים כמעט 'גררוהו' לעבר תחנת הרפכת, ודאגו להשיג לו מקום במחלקה הראשונה, אשר בה לכל נוסע תא פרטי.

הרכבת החלה לנסע ור' מנדל-ליב פתח את ספר התהלים והחל לומר את הפסוקים מתוך כבי רם. הוא לא שת לבו למחשבה מה יאמרו שכיני לקרון. יודע הוא שמצבו קשה מאוד ולא נותר לו אלא לעורר רחמים על-ידי התהלים.

לפתע נשמעו דפיקות על דלת הדרו. בטרם הספיק לענות, נפתחה הדלת, ובפתח עמד גוי בלבוש הדור, המעיד על היותו בעל תפקיד

נכבד. הוא הביט בר' מנדל-ליב ושאל לפשר בכיו. ר' מנדל-ליב נסה להתחמק, אך האיש התעקש. ספר ר' מנדל-ליב על חות-דעת הרופאים וחששותיהם בענין הנתוח, וסיים באנחה קורעת-לב.

האיש הציג את עצמו כרופא ובקש רשות לבדוקו. ר' מנדל-ליב הסכים לעשות כל שנתבקש, אך בלבו חש חסר-אמון. בזריזות ובזיזים מימנות החל הוץ לבדק את הסוחר, ובמהרה הגיע לנקדה הכואבת בבטן. הוא משש אותה שוב ושוב, ואז יצא מהחדר ושב

ובידו כמה וכמה תכשירים. הוא מרח את התכשירים, לחץ, עשה ושוב לחץ, עד שר' מנדל-ליב חש הקלה נכרת.

"זהו לעת עתה", סכם האיש, "אבוא אחרי-כן לבדק את מצבך".

כאשר הגיע הרופא בפעם השנייה היה נראה ר' מנדל-ליב כאדם חדש. הכאב סר לגמרי והוא הרגיש כי כוחותיו וחוישיו שבים אליו מחדש. בעקבות זאת חזר גם מצברוחו להיות מעודד ושמת, ולבו היה מלא שבח והודיה להשם.

השנים התישבו לשיחה ידידותית. ר' מנדל-ליב הודה למצילו מקרב-לב, והתענין לזהותו ולמקום מגוריו. התברר כי האיש הוא רופא בעל-שם, הגדול במדינה בתחום זה של בעיות הבטן והגב. עתה הוא עושה את דרכו לברלין, למקרה חרום במשפחת הקיסר...

מחכימים ונהנים

כְּשֶׁקֶשָׁה - זֶה מְחִזֵּק

רבי שלום-דובער (הרש"ב) מליובאוויטש נזקק לנסע מפעם לפעם לאזורי מרפא. לקראת נסיעה כזאת היה לוקח עמו את כתיבתו של מאמרי החסידות, שהצטרפו לשני ארזים כבדים. כשהעגלון היה מעמיס אותם על העגלה, היה הרבי עומד ומשגיח. פעם אחת עמד הרבי עם כמה חסידים והשיג על העגלון המעמיס את הארזים. בשלב מסוים נגש אל העגלון ושוחח עמו רגע. לאחר מכן חזר אל החסידים ואמר: "נתחדש לי עכשו ענין. הבחנתי שאחרי שהעגלון העמיס על העגלה את הארזים, שלף גלגל אחד כדי למרח שם חמריסיכה, ונאלץ להשעין אז את העגלה על כתפו. שאלתי למה לא עשה זאת לפני העמסת המטען. השיב העגלון: 'כשזה קשה יותר, זה מחזיק יותר'. מזה למדתי הוראה בעבודת השם".

נבית משפחת גאולה

שרי: הלואי שהייתי יותר אמיצה. יש כמה דברים טובים שהייתי רוצה להתחיל לעשות, אבל אני חוששת. למשל, "מסבות שבת", לאטף ילדים בשבת אחר הצהרים לפעילות יהודית קצרה... אין לי אפך להתחיל!

צביקה: גם אני הייתי רוצה ללמוד, להתחיל להתפלל בנחה וערבית בזמן בקביעות, ואני כל הזמן פהסס אם להתחיל עם זה.

שרי: נראה לי שאין לנו בררה, פשוט נקפץ לפנים ונתחיל.

צביקה: כמה נאמת לו דקתה כל הסוד הוא לקפץ אל הפנים גם כשהם עדין גבוהים, כמו ששקפה נשואי שבת יהודה (שעל פתנתו למשכן נקרא בימים הקורבים) נחשון בן עמינדב, גים סוף. זו היתה הדרך להצליח בפסע ממצרים לארץ ישראל. זה גם הדרך היום להתקדם ולהשלים את הפסע כן הגלות לעבר הגאולה. קופצים, ואז 'הפנים' נפתחים ונעשה קל.

הרבי מדבר לילדי ישראל

"הגאולה העתידה דומה לימי צאתך מארץ מצרים". וכמו שנחשון בן עמינדב לא התחשב בשום דבר, וכאשר שמע את הצווי 'ויסעו'. . . הוא קפץ לתוך הים, כך גם כעת, לא צריך להתחשב בשום הפרעות. . . יש להחזיק ב'תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב', וזה ממהר עוד יותר את הגאולה על ידי משיח צדקנו".

(הרבי מדבר לילדי ישראל חלק ב, עמוד 7)